

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

**Instrumenti un aparāti, kas paredzēti medicīnas
pētījumiem, medicīnas diagnostikai vai ārstēšanai**
(Regulas Nr. 1186/2009 57.–58. pants)

Instrumentiem un aparātiem, kas paredzēti medicīnas pētījumiem, medicīnas diagnostikai vai ārstēšanai, var tikt piemērots ievadmuītas nodokļu atbrīvojums.

Padomes Regulas (EK) Nr. 1186/2009 57. un 58. pants paredz atbrīvojumu no ievadmuītas nodokļiem instrumentiem un aparātiem, kas tiek ievesti Eiropas Savienībā un ir paredzēti medicīnas pētījumiem, diagnostikai vai ārstēšanai. Šie atbrīvojumi attiecas uz organizācijām, kas darbojas sabiedrības veselības interesēs, piemēram, slimnīcām, pētniecības institūtiem vai labdarības organizācijām, kuras saņem šos instrumentus kā ziedojumus vai iegādājas tos konkrētiem medicīniskiem mērķiem.

Papildus jābūt izpildītiem Regulas Nr. 1225/2011¹ nosacījumiem, kas nosaka īpašus noteikumus attiecībā uz izglītības, zinātnes, kultūras vai medicīnas jomas materiālu un aparātu, kā arī rezerves daļu, sastāvdaļu un īpašu papildierīču un darbarīku ievēšanu bez ievadmuītas nodokļiem.

Ar atbrīvojumu no ievadmuītas nodokļiem ievēd instrumentus un aparāturu, kas paredzēti:

- medicīnas pētījumiem;
- medicīnas diagnostikai vai ārstēšanai,

ko:

labdarības vai filantropijas organizācijas vai privātpersonas **dāvina** veselības aizsardzības iestādēm, slimnīcu nodaļām, medicīnas pētījumu iestādēm, kuras Valsts ieņēmumu dienests apstiprinājis šādas preces saņemt ar atbrīvojumu no ievadmuītas nodokļiem;

veselības aizsardzības iestādes, slimnīcu nodaļas, medicīnas pētījumu iestādes ir **iegādājušās** tikai no labdarības vai filantropijas organizāciju sniegtiem līdzekļiem vai no brīvprātīgiem ieguldījumiem.

¹ Komisijas 2011. gada 28. novembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1225/2011 Padomes Regulai (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muiītas nodokļiem, 42. līdz 52., 57. un 58. pantam (kodificēta redakcija).

Saņemot instrumentus un aparātus dāvinājumā, ieved muitas nodokļu atbrīvojumu piemēro, ja ir iespējams konstatēt, ka:

attiecīgo instrumentu vai aparātūras dāvinājums **nav** saistīts ar dāvinātāja **komerciāliem nodomiem**;

dāvinātājs nekādi **nav saistīts ar** instrumentu vai aparātu **ražotāju**.

Lai tiktu atļauta instrumentu vai aparātu, rezerves daļu, sastāvdaļu vai papildierīču un darbarīku ieviešana bez ievad muitas nodokļiem, šo preču saņēmēju iestāžu vai organizāciju vadītājiem vai to pilnvarotiem pārstāvjiem **jāiesniedz pieteikums**² Valsts ieņēmumu dienestā, kurā **jābūt šādām ziņām par attiecīgo ražojumu**:

- precīzs instrumenta vai aparāta, rezerves daļu, sastāvdaļu vai papildierīču un darbarīku komercnosaukums, ko lieto ražotājs, un preces Kombinētās nomenklatūras kods;
- izgatavotāja un, ja iespējams, piegādātāja vārds vai uzņēmuma nosaukums un adrese;
- instrumenta vai aparāta, rezerves daļas, sastāvdaļas vai papildierīces un darbarīku izcelsmes valsts;
- vieta, kur instruments vai aparāts, rezerves daļa, sastāvdaļa vai papildierīce un darbarīks tiks izmantots;
- kam paredzēts izmantot instrumentu vai aparātu, rezerves daļu, sastāvdaļu vai papildierīci un darbarīku.

Ja instruments vai aparāts, rezerves daļas, sastāvdaļas vai papildierīces un darbarīks ir dāvana, pieteikumā arī jānorāda:

- dāvinātāja vārds vai uzņēmuma nosaukums un adrese;
- pieteikuma iesniedzēja paziņojums, kas apliecina:
 - ka attiecīgais ražojums nav saistīts ar kādiem komerciāliem nolūkiem un nodomiem no dāvinātāju puses;
 - ka dāvinātājs nekādā veidā nav saistīts ar šo instrumentu vai aparātu, rezerves daļas, sastāvdaļas vai papildierīces un darbarīka izgatavotāju.

Atbrīvojums attiecas arī uz³:

- **rezerves daļām, sastāvdaļām vai papildierīcēm**, kas īpaši paredzētas instrumentiem un aparātiem, ja tās ievad:
 - reizē ar šādiem instrumentiem vai aparātiem; vai
 - vēlāk un ir iespējams konstatēt, kas tās paredzētas instrumentiem un aparātiem, kas iepriekš ievesti ar atbrīvojumu no ievad muitas nodokļiem;
- **darbarīkiem**, kas izmantojami instrumentu un aparātu apkopei, pārbaudei, kalibrēšanai vai remontam, ja tos ievad:
 - reizē ar šādiem instrumentiem vai aparātiem; vai
 - vēlāk un ir iespējams konstatēt, kas tās paredzētas instrumentiem un aparātiem, kas iepriekš ievesti ar atbrīvojumu no ievad muitas nodokļiem.

² Regulas Nr. 1225/2011 13. pants.

³ Regulas Nr. 1186/2009 57. panta 2. punkts.

Vēršam uzmanību!

Instrumentus un aparātus, kas ievesti ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem, nevar patapināt, iznomāt vai atsavināt par atlīdzību vai bez maksas bez iepriekšējas paziņošanas muitas iestādei.

Ja instrumentus un aparātus patapina, iznomā vai atsavina iestādei vai organizācijai, kam ir tiesības uz atbrīvojumu saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 57. pantu, atbrīvojums paliek spēkā ar nosacījumu, ka iestāde vai organizācija izstrādājumu izmanto mērķiem, kas piešķir tiesības uz šādu atbrīvojumu.

Pārējos gadījumos patapināt, iznomāt vai atsavināt precī var pēc ievadmuitas nodokļu samaksāšanas.

Iestādes vai organizācijas, kuras vairs nepilda nosacījumus, kas dod tiesības uz atbrīvojumiem, vai kuras gatavoja instrumentus/aparātus izmantot citiem mērķiem, par to informē Valsts ieņēmumu dienestu un samaksā ievadmuitas nodokļus pēc likmes, kuru piemēro dienā, no kuras tās vairs nepilda nosacījumus, pamatojoties uz priekšmeta veidu un muitas vērtību, ko tajā dienā noteicis vai atzinis Valsts ieņēmumu dienests.

Piemēram, bērnu slimnīca par dažādu organizāciju un privātpersonu saziēdotiem līdzekļiem ir iegādājusies un no ASV saņem mūsdienīgas attēldiagnostikas iekārtas, tostarp datortomogrāfijas un magnētiskās rezonanses iekārtas, kas ievērojami uzlabo diagnostikas kvalitāti un samazina jonizējošā starojuma ietekmi uz pacientiem.

Ja muitas iestādē tiek iesniegta dokumentāri pamatota informācija par ziedotājiem, dokumenti, kas apliecina ziedojumu saņemšanu (piemēram, kvītis, bankas pārskaitījumu izdrukas vai ziedojumu līgumi), līgumi un rēķini par preces iegādi, kur norādīts, ka prece iegādāta par ziedotajiem līdzekļiem, iestādes finanšu pārskati, kur norādīti saņemtie ziedojumi un to izlietojums, kā arī Regulā Nr. 1225/2011 minētais pieteikums, un tajos norādītā informācija pamato Regulas Nr. 1186/2009 57. panta prasības, ievestajām iekārtām ir piemērojams ievadmuitas nodokļu atbrīvojums.

Preču laišana brīvā apgrozībā, aizpildot muitas deklarāciju

Lai piemērotu ievadmuitas nodokļu atbrīvojumu instrumentiem un aparātiem, kas paredzēti medicīnas pētījumiem, medicīnas diagnostikai vai ārstēšanai, precei piesaka muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā, iesniedzot muitas deklarāciju Elektroniskajā muitas datu apstrādes sistēmā (EMDAS)⁴.

Piemērojot ievadmuitas nodokļu un PVN atbrīvojumu instrumentiem un aparātiem, kas paredzēti medicīnas pētījumiem, medicīnas diagnostikai vai ārstēšanai, deklarēšanas brīdī muitas deklarācijas laukā "Papildprocedūra" (datu elements 1110000 000) norādāms lietas apstākļiem atbilstošs papildprocedūras kods:

⁴ [Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma \(EMDAS\) | Valsts ieņēmumu dienests](#)

"C17" (*Instrumenti un aparāti, kas paredzēti medicīnas pētījumiem, medicīnas diagnostikai vai ārstēšanai*),

kā arī

"59S"⁵ (*PVN⁶ atbrīvojums preču importam, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Regulu Nr. 1186/2009, izņemot šīs regulas 23. pantā minēto saskaņā ar PVN likuma 53. panta trešo daļu*).

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 25.11.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt Valsts ieņēmumu dienesta [elektroniskās deklarēšanas sistēmā](#) sadaļā "Sarakste ar VID".

⁵ Preces, kuras atbrīvo no ievadmuitas nodokļiem saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 nosacījumiem, atbrīvo arī no PVN saskaņā ar PVN likuma 53. panta trešo daļu.

⁶ Pievienotās vērtības nodoklis.